

System managementu podle ISO 28000

ISO 28000:2007 je mezinárodní standard systému managementu, který stanoví požadavky na systém managementu bezpečnosti dodavatelského řetězce. Byl vytvořen pod dohledem Mezinárodní organizace pro standardy (ISO) úzkou spoluprací se zainteresovanými stranami jako odpověď na rostoucí poptávku průmyslu na standard systému managementu dodavatelského řetězce.

Specifikace ISO 28000 odrážejí, mimo jiné, specifikace stanovené Světovou obchodní organizací (WCO's SAFE framework), Oprávněný hospodářský subjekt (AEO - Authorized Economic Operator) v Evropské unii, Celní-obchodní partnerství proti terorismu (Custom - trade Partnership against Terrorism) C-TPAT ve Spojených státech, Mezinárodní bezpečnostní kód lodních a přístavních zařízení Mezinárodní námořní organizace (IMO) - International Ship and Port Facility Security Code (ISPS) a sofistikovaný průmyslový kód TAPA (Transported Assets Protection Association - Asociace k ochraně přepravovaného zboží). ISO 28000 je systém managementu pro řízení rizik spojených s manipulací se zbožím založený na Demingově smyčce „Plánuj-Dělej-Kontroluj-Jednej“ (Plan-Do-Check-Act) zajišťující trvalé zlepšování systému organizace.

Systém managementu podle normy ISO 28000 může být aplikován na jakoukoliv velikost organizace, která hraje svou roli v dodavatelském řetězci, a to od dodavatelů surovin přes výrobu, dopravu, logistické operace až do bodu prodeje nebo koncového uživatele. Norma ISO 28000 může rovněž zohlednit rizika charakteristická pro určitý sektor. Tak například úzkostlivě monitorovaný dodavatelský řetězec pro strategické zboží nebo vojenské materiály nebo zboží pro lékařské účely má úplně jiné požadavky na bezpečnost než případ méně citlivého běžného zboží. Obdobně, organizace poskytující služby v přepravě resp. v logistice mají rozdílné požadavky na bezpečnost ve srovnání s výrobcem nebo distributorem. S ohledem na tržní prostředí, ve kterém firmy operují, je možné, že firmy používající ISO 28000 budou chtít provázat soulad svých systémů managementu s dalšími bezpečnostními systémy, jako jsou AEO, C-TPAT a TAPA.

ISO 28000 začíná s angažovaností organizace autorizovat bezpečnostní politiku organizace. Tím je vytvořen rámec, který umožňuje definovat konkrétní bezpečnostní cíle, cílové hodnoty a programy/projekty. (Pomocí projektů naplníme cíle, které kvantifikací a naplněním dosáhnou cílových hodnot.) Vezmeme-li v úvahu množství měnících se operačních postupů a množství zainteresovaných stran v kterékoliv organizaci, implementace ISO 28000 často předchází úvodní přezkoumání, jehož cílem je identifikace a dokumentování současných postupů managementu dodavatelského řetězce a oblastí rizik,

které se někdy označuje „poznej svou organizaci a prostředí, ve kterém pracuje“.

Implementace bezpečnostní politiky vyžaduje jasnou komunikaci vyššího managementu do organizace o cílech v oblasti bezpečnosti dodavatelského řetězce jakož i o úlohách pro dodavatele a odběratele. Implementace vyžaduje účinný výcvik, vytváření kompetenčních znalostí a programy k budování povědomí. Úspěšná implementace vyžaduje, aby klíčové informace (jako jsou např. hodnoty měřených kritérií výkonnosti bezpečnostního systému) jsou komunikována na správná místa a dále se podle nich jednalo. Zahnuje to rovněž vědomí v organizaci o souboru cílů managementu, právních požadavků a následky, jaké by nastaly, kdyby se opatření neplnila.

Jakmile vrcholové vedení vyhlásí bezpečnostní politiku, následující PLÁNOVACÍ činnosti zahrnou: Vyhodnocení rizik a legislativních požadavků, nastavení bezpečnostních cílů a cílových hodnot,

a dále zpracování projektů na dosažení cílů. Činnosti DĚLEJ zahrnují stanovení odpovědnosti a potřebných kompetencí, výcvik, komunikaci, dokumentaci, provozní kontrolu identifikovaných rizik, a připravenost na nebezpečné bezpečnostní situace. Činnosti KONTROLUJ v rámci normy ISO 28000 zahrnují: Měření a monitorování, hodnocení systému, realizace nápravných a preventivních opatření v oblasti neshod, udržování příslušných záznamů, periodické systémové audity (obvykle jednou za 6 měsíců).

Úspěšná implementace systému podle ISO 28000 vytváří kruh trvalého zlepšování, ve kterém nálezy z kroků PLÁNUJ, DĚLEJ a KONTROLUJ jsou použity k formulaci nových opatření. Tudiž krok JEDNEJ zahrnuje trvalou angažovanost přezkoumávat výkonnost systému. Například: Jedním nálezem přezkoumání může být, že vystavení organizace bezpečnostním rizikům se změnilo. Následně, bezpečnostní rámec organizace bude potřeba změnit, aby cíle nastavené v bezpečnostní politice organizace byly naplněny. Nicméně koncept „trvalého zlepšování“ dává prostor jemnému doladování operací organizace a bezpečnostního managementu - např. snahou snížit náklady nebo nastavením více ambiciózního managementu bezpečnosti a výkonnostních kritérií. ■

Ing. Jana Vintrová, LRQA Lead Assessor

Schéma systému managementu podle ISO 28000

